

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ! Прийміть сейчас участь в боротьбі проти польського наїзду у Східній Галичині, жертвами на Фонд Негайної Допомоги!

НОВА КАТАСТРОФА В КОПАЛНІ

70 ЛЮДИХ ПОГИБЛО, 60 ПОКАЛІЧЕНИХ.
БЕРМІНГЕМ, Алабама, 22. листопада. — В копалні залізної руди „Доломайт Майн 3.", що належить до Вудворда Агера Ко, та лежить яких три милі відвідала, случився нині сповна страшний вибух пороху, котрий співав під землею 480 робітників, з чого 70 втратило життя, а яких 60 віднесло тяжкі або легкі ушкодження тіла.

Причиною вибуху мало бути коротке електричне зіпніття, котре запалило порох в гутинчій щелі. Наслідком огню в копалні зрівнялись три вози, служачи до кошення руди та робітників, і з гори завалялися в долину шмиви на робітників, що зібралися там, підкаюючи свіжым воздухом. Коло копалні зібралися зараз така велика маса народу, що треба було аж вилізати нійска для удержання покою та порядку.

Рішні флантроніні організації вислали тузи свої відділи ратункові та допомогу.

БОРЬБА В КОНГРЕСІ НАД ПРОЕКТОМ ГАРДІНГА

ВАШІНГТОН, 22. листопада. — Як можна вносити сі аступних голосовань в конгресі, проти проєкта Гардінга в сії сесії не буде великої опозиції.

Видно се було з того, що коли відано тіда голосовання денний порядок, після котрого головною справою до розглядення малобити питання допомоги для торговельних корабельних фірм, за внесенням заявили поважна більшість. Вже такі проти внесення уряду заявили не тільки демократи, але й кількочисельні републиканські конгресмени. З того вносять, що противники адміністрації срод републиканців вже в сії сесії будуть старатися робити труднощі адміністраційним проєкціям.

СЕНАТОРИ КРИТИКУЮТЬ КЛЕМАНСА

ВАШІНГТОН, 22. листопада. — Майже всі сенатори та конгресмени, котрі хотіли відмовити заявляти в справі нещадної промови бувшого французького прем'єра Клеманса, виголошено в Метрополітен Опері Газа, завалялися ворожо.

Заявляючи Кс немало. Найострішіе проти промови Клеманса виступили сенатор Бора, котрий отверто признав Клеманса винуватим за ті всі нещасти Європи, від котрих тепер ніхто хоче Європу ратувати. Сенатор Гічкан з Небраски підпав французьке становище як жерело всякого нещасть для Європи; на його думку, Франція піддержує в Європі нещасття. Не менше виразно заявили проти Клеманса сенатори та конгресмени: Борнс, Кеппер, Едлі та Лей.

ОТВОРЕННЯ РОБІТНИЧОГО БАНКУ

НЬЮ-ЙОРК, 22. листопада. — Банк організованих робітників, відомий під назвою „Федеральний Траст Ко.", буде отворений в Нью-Йорку для 3. січня 1923 року.

Банк буде мати 1 мільон доларів закладового капіталу. Президентом стане Волтер Меккаллі, що був організатором та головним менеджером банку зейнічних машиністів в Клівленді. Майже всі робітники будуть членами промислових юній.

ЗАРЯД КОПАЛНИ ВИНУВАТА ЗА ВИБУХ В СПЕНСЛЕРІ

ПІКНЕСІДЖО, Па., 22. листопада. — Два призначені судді, башкиського судівни лікар (коронер) для розслідження причини вибуху газу в копалні вугля підприємства Рілі Ко-леріс Ко, в Спенсєрї, в Пенсильнії, виклада нині своє оренченє про причину вибуху, заявляючи в нійсому, що причиною вибуху була нещадна зарплата копалні.

Вина підприємства покладе подорожником в тому, що воно знало про велику масу вибухового газу, назбируючогося в копалні, а мимом собою дозволяло вживати в копалні незасекреті лампочки, що воно знало про газ, а не установило тільки отже сторожі в копалні, кілякого потреба для зброєння нещадного розглад копалні; та що воно не постаралося о відплаті вентиляцію (протитривання) в копалні.

Перед вивиднем сього оренчення лава присяжних судді пересудили 33 майнерів, що в час вибуху були в копалні, але вартувалися, далі урядники копалні, стейшові урядники майнерського бюро та засуджені копалні. Один з робітників, котрий втратив підчас вибуху батька, заявив, що він не при тийсому то говорив зарплату, що й копалні є бідного газу. Навіть один „огненй бос“, Сарновський на ім'я, признав, що він до одних зарплати перша про газ в копалні. Форман копалні Фенеген признав зіврвання Сарновського за правдиві.

Щось було теж знізнє стейшові розслідників вибуху. На їх думку, винуватими за вибух являються два майнери, погубивші вибуху, котрі називалися: Степан Манак та Вілкенст Міллер. Вони то мали вживати незасекретіх лампочок, від котрих зайнялися копальничий газ. Урядники вказували в своїх знізнєнях на потребу загального вживання засекретіх безпечних газових лампочок.

ФАРМЕРСЬКИЙ БЛОК СТАВИТЬ СВОІ ДОМАГАННЯ

ВАШІНГТОН, 22. листопада. — Сенатор Поріс з Небраски, один з головних представників там зяного фармерського блоку в конгресі, постановив нині внесення, щоб утворити раду для давання кредиту фармерам та вичисляти на сію цілі в федерального гроши суму 100 мільонів доларів.

ПОЗИВАНЬ КУ-КЛУКС-КЛЕН ДО СУДУ

ТОПІКА, 21. листопада. — Генеральний стейшовий прокуратор стейту Канзас зазивав до суду стейшову організацію Ку-Клукс-Клена, домагаючись її розвизання та покарання урядників за злочинне потайно-го товариства.

В позві вичисляється сім урядників організації. Подібний процес почав недавно також стейт Верджинія.

СЕНАТОР ГОВОРІТЬ ПРОТИ ПОТАЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

ВАШІНГТОН, 21. листопада. — Сенатор Ренселс з Луїзіани вивологив в сенаті остру промову проти потайної організації Ку-Клукс-Клена.

Пого казав звертатися головно проти потайної діяльності стейшової організації. Після сав сенатора, горстка людей, зявляючись в Ку-Клукс-Клені стейшові, заявили в своїй оренчєні, що вони відістали в своїй оренчєні великі американські партії та правити стейшов в десютинчий спосіб.

ЗАПОВІДАЮТЬ КАМПАНІЮ ПРОТИ ЗАКОНА ВОЛСТЕДА

СТ. ЛУІС, Мезурє, 21. листопада. — Відбуваючись тут конвенція Товариства Противників Прогрібішї рішила почати незадогом в сіїї Америкі кампанію проти закона Волстеда.

Вибраний уряд має доказувати, що з сього закона вийшли для американського народу багато гірші шкоди, як виходили з пиття. Майже нічим, конвенція пояснювала фізіологічний в з'юнірних Державах прогрібішю.

СУД ЗМИЛОСЕРДИДІ НАД БІТРАХІМ

Перед федеральним судом в Ньюарку, Нью-Джерсі, станули онгоді Іван та Марія Гором, обжалюючи за безправне посідання алкоголічного напитуку.

Обое признали до вини. Суддя місто наложити на них зявляючи в такім случаю кару 200 доларів, покарав їх гривною в сумі 50 центів. Суддя змилосердичся на вивинки, бо вони обое мали по 80 літ.

БЕЗРОБІТТЯ НА УКРАЇНІ

В зв'язку з заборгованістю за грошове закриття великим заводом в Миколаївці „Наваль", „Трексуд", „Тизовод" і іншим. В заводі „Наваль" предається зявляючи 24 пів тис. робітників. Настерй серед робітників пригнічений.

ХОЧЕ ГОЛОДОМ ВІДІЗКАТИ ЛЮБОВ МУЖА

В Скоквігє, в стейті Мені, вийшла на голодний страйк фармерша пані Бритон. Як заявляла вона сама, страйк має ту ціль, щоб зискати назад втрачену нею, любов свого мужа, котрий недавно покинув її, перенісся на сусідню фарму та пізав її до суду о розвід.

Голодівка триває вже цілий тиждень. І як сусіди речуться, пані Бритон справді не приймає ніякої їди, ані не хоче опалювати хати. Кажуть, вони, що її лише вже сідно наслідки добровольного посту та нещадного топлення. На фарму приїхала ціла громада газетерів, котрі доперва саві назбиравши дров та запалили в хаті. Вони також півали сейчас зікар, але сей не потрафив намовити голодуху фармерку зісти хоч куюсь поживи.

Газетері відідали в допитам до мужа голодуху, але сей промисля відістатися з усякими запитами до його адвоката.

РІШАЛИ КАРТАМИ ПРО ВИНУ ЧОЛОВІКА НА СУДІ

До стейшового складу в Сію-Фолс, в стейті Сад Дакоті, введено цікавий спротив нещадно виданого вироку проти одного Джорджа Егана, котрий був три рази кандидатом на губернатору стейту, а котрого засуджено на два літа звинизи за обманованне аскураційного підприємства. Спротив цікавий, тим, що вносять його давати лави присяжних судів на основі фактих оренчення судив вирок проти обжалюваного. Спротив опирається на тому, що власне вносячі спротив противилися до послідка признаючи підсудимого винуватим. Коли вони нік не хотіли уступити більшости, хотє запропонувати віддати цілу справу до порішення сімопашю. Постановлено тягнути кару, і голосувати після сього, Карта вилася на „винен", і обо негідні судді пішли за більшости. Тепер вони добачують несправедливости свого поступовання та вносять до суду просьбу зарядити новий процес для обжалюваного.

АРЕНДА ЗЕМЛІ НА УКРАЇНІ

Комісаріят земельних справ розпорішив видавати в короткотермінову аренду землі з державного фонду в розмірах не більше двох разової норми на діля арендари, існуючої в даному районі; земля громадських організацій мають віддаватися без обмеження площі.

ВИЙШЛА З ДРУКУ ДАВНО ОЧІКУВАНА

НОВА РАХУНКОВА КНИЖОЧКА

з інформаціями в українській мові з додатком других цікавих відомостей

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ. ПІД

Замовляти, послати разок з гришні на адресу: „СВОБОДА", 63 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ОБРАЗУ ПАРЛЯМЕНТУ

Парламент провинції Квебек спеціально ухвалив засудити на рік торми Джана Г. Робертса, редактора газети „Сокіра" (Ді Екс) за те, що він образив парламент, захидаючи в своїй газеті неназваним поіменом пошам, що вони були замішані в замордованні одної жєнщини.

ТРЕБА 400 РОБІТНИКІВ ДО ЛІСА В КАНАДІ

Як лише добре замерзє земля і впаде сніг до робіт в лісах в північній Манітобі і північних Саскачевані треба буде біля чотирох тисяч робітників. Стільки саме або й більше робітників до лісних робіт треба буде в західній Онтеріо.

ПОВСТАНЧИЙ РУХ НА УКРАЇНІ

Голова волинського губвінконому в розмові з співробітником харківських „Вістей" заявив: бандітизм, такі розвинуті в губернії в сіїй час, вже майже нема. Рештам колись великих банд трапляються в волостях прикордонних з Київщиною, але ті банди незначні. Решти бандітизму успішно ліквідується.

ГОЛОД НА УКРАЇНІ

Офіційні советські дами малочисельно ствоячи на поданні: в Україні так: Запоріжжя мало на початок 1922 року 34 пів. врожаю 1921 р., Миколаївщина і Дніпрощина по 40 пів. Одещина 47 пів., Катеринославщина 51 пів. Ваким чином робітні вивисок советських статистик — становище в годинних губерніях дуже тяжке, але некроваж цього року значно менший горішнього.

Голова миколаївського губвінконому в розмові з співробітником „Вістей" схарактеризував становище в своїйому районі так: В миколаївському і херсонському повітах голод буде дуже тяжким. В Дніпропетровському повіті становище з голодом покращало на 30-40 пів. Екавськевісь новіт можна викресити з списка голодних повітів. Найтяжче становище переживає Херсон з попитом. Як що не зробити негайних заходів в справі допомогти населенню Херсона, то через якісь час він буде вважатися за місто тіляни на географічній мапі. Населення почасти розбіжиться, по части вимре. Тепер із 130 тис. населення в Херсоні залишилося 40 тис. дит, 60 пів. будинків порожні, 50 пів. з них о стільки зруйнованих, що від відбудови їх доведеться одмовитися. Не зважжжж до допомоги, у місті вже не голодує десятки тисяч людей. В зв'язку з голодом дуже збільшилась смерність.

ЛЯХИ ВИАРЕШТУВАЛИ 10,000

УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ

БЕРЛІН, 18. листопада. — Вісти зі Львова, столиці Східної Галичини, доносять, що Польські внарештували всю діяльність української інтелігенції по всіх містах і по многих селах усеї Східної Галичини.

Загалом запроторили Ляхи до тюрем та арештів около 10,000 Українців.

Сей нечужаний в культурному світі терор счинили Ляхи для постраху Українцям перед виборами і власі виборів до „сейму" і „сенату" у Варшаві. Одначе і сей пострах нічого не поміч. Українці звязято держалися і масово відтягнулися від голосовання на кандидатів до чужого їм „сейму" і „сенату".

БЛИЗКОСХІДНА КОНФЕРЕНЦІЯ НЕ ПРИЗНАЄ ТУРЕЧИНІ ЗАХІДНОЇ ТРАКІЇ

ЛОЗАННА, Швейцарія, 22. листопада. — Турецький делегат Ісмет паша предложив близько-східній конференції домагає, щоб її признали не тільки східну але й західну Тракію, яка тепер належить до Греції.

Сомо домагаюно спротивлявся грецький делегат Елевтерос Венізелос і даянтні відкликати турецьке домагає.

Натомісч італійська делегація настає, аби частину Тракії відступлено Болгарії, щоб вона мала доступ до Егейського моря.

ТУРЕЦЬКИЙ ХАЛІФ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

ПАРИЖ, 22. листопада. — Новоменований турецьким національним зібранєм в Ангорі (в Малій Азії) халіф (реалістичний зверник) магометанської віри, Абдула Меджід, заявив, що Коран (святе писання магометан) противиться комунізму. Абдула Меджід був престолонаслідником; він має 54 роки; є зяний яког учений і малай. Яко халіф він промовляє до 200 мільонів магометан.

НОВИЙ НІМЕЦЬКИЙ КАБІНЕТ

БЕРЛІН, 22. листопада. — Новий німецький прем'єр Вільгельм Кунє вже утворив цілий міністерський кабінет. Міністром закордонних справ є барон фон Розенберг, міністром скарбу Андреас Гермес, міністер кравової оборони др. О. Гесслер.

ЗАМАХ НА ЖИТТЄ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО КОМІСАРЯ ЗІНОВЄВА

БЕРЛІН, 19. листопада. — 3 Петрограду, бувшого столиці бувшої Росії, доносять, що підчас отворення конгресу московських комуністів союдаїсти прикотовали були замах на голову большевицького союдаїста в Петрограді, Г. Зіновєва. Большевицька „чрезвичайка" (надзвичайна комісія для оборонення противників большевицької) арештувала три особи, у котрих при трусі (ревізії) виявлено динаміт і писма, які вказували, що вони мали виконати замах на життя Зіновєва.

ЗА П'ЯТЬ ЛІТ ПІЗНАЛИ, ЩО ЗА ОДНУ НІЙ ГОДИ ПЕРЕСКОЧИТИ ВІД КАПІТАЛІЗМУ ДО СОЦІАЛІЗМУ

МОСКВА, столиця Московщини, 19. листопада. — Тутешній большевицький дневник „Правда" помістив статтю з приводу нещадної промови голови „совнарком" (совета нарваних комісарів) Миколаї Леніна на комуністичному конгресі.

В сії статті „Правда" м. і пише: „Нещадна минушина Росії вказує, що з царства капіталізму годі за одну ній перескочити до соціалізму. Ті, що сього не признають, не розуміють ходу російської революції і події останніх літ."

„Сі слова — се головна основа в промові товариша Леніна, в якій він обговорив телеграфічне воложення Росії в большевицьку „нову економічну політику" (НЕР), ані вліт вяртати Росію з теперішнього розпуничного положення."

Замітка. — Коли капади потребує 5 літ, щоб пізнати, що за одну ній перескочити від капіталізму до соціалізму, то кіляко літ треба буде, аби він не пізнати, що за одну ній, ані за тисячу й одну годі направити се, що він нинішні 5 літ...

ЛЕНІН ЩЕ ЩОСЬ ОБІЩЄ

МОСКВА, столиця Московщини, 20. листопада. — Голова „совнарком" (совета „народних" комісарів) Миколаї Ленін вголосив нині промову до комісарів, в якій сказав, що большевицькі відступили від комуністичних засад, щоб хочось пізнати літше скочити наперед (ше літше?).

ВИБОРИ В НІМЕЦЬКОМУ ГОРІШНЬОМУ ШЛЕСКУ

БЕРЛІН, 21. листопада. — Вчєра відбулися вибори в сії часті Горішнього Шлеска, яку Ліга Народів признала німецькою, до німецького парламенту.

Вибрано трох католицьких центронів, одного большевицького й одного соціаліста.

Польські кандидатів на посади не одержали навіть 10% всіх голосів.

ДА".

